

Biz Küçükken

– Mehmet Fikret ÜNALAN (Kul Fikret) · 19 Kasım 2012

Merhaba gençler.

Şimdi anlatacaklarımı okuyup, dinlediğinizde "sakın kızmayın bana" yine mi eskiler diye..

Ve "rahmetli Cem KARACA'nın" dediği gibi selam her zaman genç kalanlar.

Hatırlasanıza biz küçükken neler yaşadık. Siz düşününce durun önce ben biraz bir şeyler anlatayım:

Biz küçükken hayat bahardı. Biz küçükken mutluluklar yaşandı. Akılların alamayacağı çok şeyler vardı.

Belki imkanlar dardı. Ama ne kavgalar, ne isyanlar vardı. Yetinmesini bilirdi herkes. Baba "sus" deyince çocuklar susardı. Anne şimdiki gibi şefkatli kollarıyla sarardı.

Biz küçükken kardeşimizi kıskandırmak için, elimizdeki yiyeceği önce onun bitirmesini beklerdik. Sonrada "ya daha benim ki duruyor "diyerek kıskandırmaya çalışırdık.

O günlerde ailece dinlenen radyo tiyatroları vardı. Tüm aile radyonun etrafında toplanıp, başlasın diye dakikalar sayardı.

Haluk KURDOĞLU, Işık YENERSU, Kerim AFŞAR, Tomris OĞUZALP sesleriyle gönülümüze taht kurardı.

Radyo sahibi olmak öyle kolay iş değildi. Aslında radyonun bir de vergisi vardı. Evdeki radyo adedine göre, insanlar PTT'de vergi öderlerdi.

Ah o radyolar! Şimdi hatıralarda kaldı.

Orhan BORAN, Halit KIVANÇ halen unutamadığımız sesler.

Hatırlar mısınız "Yuki" adlı Orhan BORAN programındaki o mekanik sesi.

Ya gönüllere taht kuran "Uğurlugil" ailesini. Yıldız KENTER, Şükran GÜNGÖR, Müşfik KENTER ve diğerlerini unutmak mümkün mü? Hele bacı kalfanın güldüren sesini...

Biz küçükken çocuklar doğduğunda, büyüyünce telefonsuz kalmasın diye, telefon başvurusu yapılırdı. Gazetelerde devren satılık telefon ilanlarına rastlanır. Çevirmeli telefonlar üzerindeki dantel örtüsü ile salınırdı. Kiskanmasın diye radyolar da dantel örtülerle süslenir. O örtüler kolalarla beslenip. İpek gibi yıkanır.

Yemek pişirmek için "İnhisar marka" kibritle yanan gaz ocaklarımız vardı. Annem tıkanan gaz ocağını, ucunda kılcal bir tel olan aletle söylenerek açmaya çalışırdı.

Başaramayınca devreye babam girer. Genelde ocağı bozup okkalı bir küfürle fırlatıp atardı. Yenisi gelinceye kadar yerine ispirto ocağı yanardı.

Biz küçükken banyoda tuhaf bir soba vardı. O soba sadece pazar günleri yanar. İnsanlar bu günkü gibi her gün banyo yapamazdı. Tüm aile o gün yıkanır, çıkartılan kirli çamaşırlar annemin ellerinden öper. Leğenler içinde emekle yıkanır.

Plastikler çıkmadan önce banyo ve tuvaletlerde takunyalar vardı. Herkesin ayağına olsun diye en büyük numara alınırdı. Banyoda küçük bir kurnamız vardı. Annemiz bizi yıkarken bazen kızar, hamam tası kafamızda patlardı.

O zamanlar şampuan yerine zeytinyağlı sabunlar kullanırdık. Eğer okulda başımız bitlendi ise yerini kükürtlü sabun alırdı.

Okul önlerinde eli yağlı adamlar bir kutu içinde lahmacun satardı. Arasına yeşillik koyarak sıcacık sarardı.

Ayrıca; Şam tatlısı, macun şeker, susamlı şeker gariban çocukların vazgeçilmezi iken. İsimleri SAINT ile başlayan kalantor ecnebi okullarda, on beş kuruşa açma, yirmi beş kuruşa gofret bulunurdu.

İlkokulda Amerikan yardımı sandviçler ve süt tozundan sütlerle, balık yağı hapları dağıtılır. Sağlıksız koşullarda beslenme saatleri yapılırdı. Kızlar başına sepet kadar kurdele takar, oğlanlar kurdelelerinden çekip sonra kaçar.

Aşı olunacağı zaman tek bir iğne koldan kola mikrop dağıtırken. Can havliyle aşidan kaçılırdı. Kaçamayanın kolu şişer, günlerce ağrır, kaşınırdı.

Biz ilkokulda okuma bayramı bilmezdik. Herkes sırayla okur ama bayram etmezdik. Renkli patiskadan dikilme, beli lastikli donlarımız vardı. Yırtilan çoraplar yamanır.

Büyüyen çocuklara küçülen elbiseler, küçüklere göre ayarlanırdı.

Biz küçükken bayramlarda alınan bayramlık elbise ve kundurular baş ucunda saklanırdı. Bayram geceleri sabahı zor ederdik. Babamız bayram namazından döndüğünde elbiselerimizi giyer önce evdekilerin elini öper, sonra komşuların elini öpmeye çıkardık.

Bizim evde komşudan bayram harçlığı almak yasak, şeker almak serbestti.

Sokaklara minyatür salıncaklar kurulur. Bayram yerlerine ailece gidilirdi. Daha zengin mahallelerde atlı karıncalara binilirdi.

Biz küçükken Türk Sanat Müziğini Kentliler, Türk Halk Müziğini Köylüler dinler. Yabancı müzik dinleyen bir kaç kişiye "alafranga" denirdi.

Türk, Kürt, Ermeni, Yahudi bilmezdik. Hepimiz el ele kol kolaydık.

Köşe başında Rum bakkal. Bir sokak ötede Ermeni terzimiz vardı. Biz onları, onlar da bizi sayardı.

Evlerde güzel eşyalarla donanmış, sadece misafır gelince açılan misafır odaları vardı. Getirilen hediyeyi açmak ayıp sayılır. Getiren ayrıldıktan sonra merakla açılırdı. Anneler vapurlarda, trenlerde rahatlıkla bebek emzirir, kimse dönüp bakmazdı.

Sokakta oynarken en sevdiğimiz yiyecek; üzerine şeker dökülmüş yağlı ekmek. Bazen de üzerine salça sürülen ekmektir.

Her gencin en kıymetli eşyası DUAL pikaptı. Sinemalar da gazoz, sonra ki yıllarda frigo ve alaska satılırdı.

Dondurma mayıs ayında çıkar. Ama aileden izin temmuz ayında çıkardı. "sadece kaymaklısı, kakaolusu ve vişnelisi" vardı.

Yoğurt bir adamın sırtında asılı büyük kaplar içinde satılır. Mahalleler yoğurtçunun zil sesiyle çınlardı. Şimdiki poşetler yerine gazete kağıtlarından kese kağıdı yapılır. Unla yapılmış tutkalla yapıştırılırdı.

Biz küçükken "bir maniniz yoksa Annem ve babam size gelecekler" sözü asla geri çevrilmez. Çevrilirse yapılan ayıp sayılırdı.

Uyduruk oyuncaklarımız vardı.

Ođlan çocuklara plastik araba alınmamışsa, makaradan araba yapılır. Kızlara ise bezden bebekler yapılırdı.

Biz küçükken hayat bahardı.

Biz küçükken mutluluklar yaşandı.

Büyüdük hem de çok büyüdük.

Ama o günlerin tadı yok artık...

Ne dersiniz ? Dünya mı çok değişti? Bizler mi çok yaşlandığ?

Mehmet Fikret ÜNALAN